

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jaká rizika mohou potkat dodavatele podávající společnou nabídku na veřejnou zakázku?

Dodavatel, který podává společnou nabídku do veřejné zakázky, čelí riziku „nestandardního“ chování svého partnera. To může spočívat v odmítnutí uzavření dohody o konkrétním rozdělení prací v rámci společného plnění předmětu veřejné zakázky. K tomuto plnění je přitom se svým partnerem zavázán společně a nerozdílně. Závazek k uzavření dohody o plnění veřejné zakázky společně zavázanými dodavateli musí být sjednán v souladu s podmínkami stanovenými na sjednání smlouvy o smlouvě budoucí.

V případě, že potom některý z dodavatelů odmítne uzavřít smlouvy s druhým dodavatelem, dopustí se tím porušení své smluvní povinnosti, v důsledku čehož vzniká druhému dodavateli jednak právo na náhradu škody, a jednak právo domáhat se určení obsahu smlouvy soudem. Pokud si tak strany ujednají, může se navíc domáhat i určení obsahu smlouvy k tomu pověřenou třetí osobou.

Dodavatelé veřejných zakázek se mohou sdružovat za účelem své účasti v zadávacím řízení (podání nabídky) a následné realizace veřejné zakázky. Obvykle k tomu dochází již ve fázi podání nabídky, nicméně ke sdružení dodavatelů může dojít i poté, co již zadavatel rozhodl o výběru nevhodnější nabídky. Tento druhý případ sdružení nicméně pak nemá účinky vůči zadavateli, vůči kterému je odpovědný pouze ten dodavatel, jehož nabídka byla vybrána jako nevhodnější. Důvodem vzniku sdružení[1] může být velikost či charakter veřejné zakázky, kterou jednotlivý dodavatel nemusí být schopen, či nechce realizovat samostatně. Dále takovým důvodem může být například nutnost společného prokazování zadavatelem požadovaných technických kvalifikačních předpokladů.[2]

Hlavním znakem sdružení dodavatelů podávajícího nabídku na veřejnou zakázku je společná a nerozdílná odpovědnost všech takto sdružených dodavatelů vůči zadavateli a třetím osobám z jakýchkoli právních vztahů vzniklých v souvislosti s veřejnou zakázkou po celou dobu plnění veřejné zakázky i trvání jiných závazků vyplývajících z veřejné zakázky. Ustanovení § 51 odst. 6 zákona č. [137/2006](#) Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění (dále jen „**ZVZ**“) stanoví požadavek, aby takové sdružení dodavatelů předložilo zadavateli společně s doklady prokazujícími splnění kvalifikačních předpokladů smlouvu, ve které uvedený závazek společné a nerozdílné odpovědnosti bude obsažen. Sdružení dodavatelů nemá právní osobnost a zakládá se smlouvou o společnosti dle ustanovení § 2716 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „**občanský zákoník**“). V zahraničí lze nalézt i formy sdružení dodavatelů, které mají právní osobnost, či naopak u nichž není zakotvena solidární odpovědnost, nicméně těmto případům se nyní nebudu dále věnovat.

Z existence společné a nerozdílné odpovědnosti sdružených dodavatelů vůči zadavateli a třetím osobám plynou těmto jednotlivým dodavatelům různá rizika. V rámci tohoto článku bych se rád věnoval pouze jednomu z nich, a to riziku vyplývajícimu ze skutečnosti, že smlouva o společnosti uzavíraná v rámci podání nabídky často neobsahuje detailní rozpis prací prováděných každým jednotlivým dodavatelem a odkazuje pouze na budoucí dohodu těchto dodavatelů, požadavek na jejíž uzavření bývá sjednán často dosti vágně a jejíž uzavření může být v konkrétních případech obtížné.

V rámci veřejných zakázek na stavební práce, v nichž je sdružování dodavatelů poměrně časté, bývá ve smlouvách o společnosti obvykle specifikován konkrétní rozsah plnění veřejné zakázky jednotlivými sdruženými dodavateli toliko procentuálním podílem na prováděných pracích bez bližší specifikace s doplněním, že tyto konkrétní podmínky budou definovány v rámci navazující dohody v případě, že nabídka společnosti bude vybrána jako nejvhodnější a se sdružením dodavatelů bude uzavřena smlouva na plnění předmětu veřejné zakázky. Důvodem proč sdružení dodavatelé takto činí, je skutečnost, že od okamžiku podání nabídky do realizace veřejné zakázky obvykle uplyne poměrně dlouhá doba, po níž se provozní kapacity a další okolnosti důležité pro plánování plnění veřejné zakázky jednotlivými dodavateli mohou významně změnit. Současně v době podání nabídky panuje velká nejistota ohledně toho, zdali nabídka daného sdružení dodavatelů bude vybrána jako nejvhodnější. Proto se sdružení dodavatelé často uchylují k ujednání ve smlouvě o společnosti, že konkrétní dohoda o rozsahu prací bude sjednána až po uzavření smlouvy na plnění předmětu veřejné zakázky se zadavatelem.

Riziko, které z absence ujednání o konkrétních podmínkách realizace veřejné zakázky plyne, spočívá v tom, že se tyto konkrétní podmínky realizace veřejné zakázky nepodaří dohodnout ani po uzavření smlouvy na plnění předmětu veřejné zakázky se zadavatelem. Důvody nedohody mohou spočívat například v objektivně odlišných představách jednotlivých sdružených dodavatelů o realizaci veřejné zakázky sdružením, v nečinnosti některého z dodavatelů apod. Důsledkem neuzavření dohody o podmínkách realizace veřejné zakázky pak je nejistota na straně všech sdružených dodavatelů ohledně plnění předmětu veřejné zakázky, k němuž jsou solidárně odpovědní vůči zadavateli. V případě, že některý ze sdružených dodavatelů nemá zájem dohodu uzavřít, může se pokusit napadnout platnost ujednání o povinnosti uzavřít dohodu o realizaci veřejné zakázky. V obecné rovině je závazek uzavřít smlouvu tzv. smluvním přímusem (kontraktační povinností). Kontraktační povinností se rozumí povinnost uzavřít smlouvu. Může být založena zákonem (např. povinné smluvní pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla) nebo smlouvou (na základě smlouvy o smlouvě budoucí), a je soudně vynutitelná.[3] V našem případě se může jednat jediné o kontraktační povinnost sjednanou smlouvou. Pokud se tedy má jednat o závazný smluvní přímus, musí být splněny podmínky platnosti smlouvy o smlouvě budoucí. Občanský zákoník upravuje podmínky sjednání smlouvy o smlouvě budoucí v ustanovení § 1785 občanského zákoníku, ve kterém stanoví, že „[s]mlouvou o smlouvě budoucí se nejméně jedna strana zavazuje uzavřít po vyzvání v ujednané lhůtě, jinak do jednoho roku, budoucí smlouvu, jejíž obsah je ujednan alespoň obecným způsobem.“ Podmínky, které tak musí být splněny, jsou jednak existence závazku alespoň jednoho sdruženého dodavatele uzavřít smlouvu, a jednak vymezení obsahu budoucí smlouvy alespoň obecným způsobem.

K vymezení obsahu budoucí smlouvy alespoň obecným způsobem je třeba uvést, že mi není známa soudní judikatura či odborná literatura, která by se zabývala konkrétně vymezením obsahu smluvního ujednání, kterým si sdružení dodavatelé sjednávají povinnost uzavřít v budoucnu smlouvu o realizaci předmětu veřejné zakázky toliko tak, že si sjednají vzájemné podíly prací a vše ostatní ponechají na budoucí dohodu. Z obecných závěrů odborné literatury k § 1785 občanského zákoníku, stejně jako k § 289 a násl. zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013, který obsahoval totožnou právní úpravu týkající se vymezení obsahu budoucí smlouvy jako občanský zákoník, lze dle mého názoru dovodit, že zákonodárce rozhodně neměl v úmyslu stanovit příliš přísná kritéria na vymezení obsahu budoucí smlouvy.[4] Budoucí smlouva nicméně musí splnit požadavek určitosti kladený na veškerá právní jednání. Domnívám se proto, že za dostatečné by mohlo být považováno, pokud by obsah budoucí smlouvy byl vymezen toliko uvedením podílů jednotlivých sdružených dodavatelů na realizaci předmětu veřejné zakázky.

Pokud bude možné považovat sjednaný závazek uzavřít smlouvu o konkrétních podmínkách realizace veřejné zakázky za dostatečně určitý a tedy platný a dodavatel, který jím byl zavázán, tuto smlouvu

odmítne uzavřít, pak vzniká ostatním sdruženým dodavatelům jednak právo na náhradu tím způsobené škody, a jednak právo domáhat se, aby obsah budoucí smlouvy určil soud. Pokud by tak bylo sjednáno ve smlouvě mezi sdruženými dodavateli, měli by ostatní sdružení dodavatelé rovněž právo domáhat se, aby obsah budoucí smlouvy určila k tomu pověřená osoba. Vzhledem k obvyklé době trvání soudních řízení v České republice a předpokladu, že požadavek na určení obsahu smlouvy o realizaci předmětu veřejné zakázky sdruženými dodavateli bude třeba v případě potřeby řešit rychle, lze pověření takové osoby jedinečně doporučit.

Mgr. Ing. Kamil Šuška,
podnikový právník ve stavební společnosti

email: suska.kamil@gmail.com

[1] Jak uvádím dále v tomto článku, formou sdružování dodavatelů podle platného a účinného zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, je společnost (bez právní osobnosti) založená smlouvou o společnosti dle § 2716 občanského zákoníku. Sdružení (bez právní subjektivity) bylo naopak formou sdružování dodavatelů dle zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, platného a účinného do 31. 12. 2013. V tomto článku přesto budu používat označení sdružení, či sdružení dodavatelů, ačkoli je již zastaralé, nicméně jako dobře zaužívaný pojem dle mého názoru lépe vystihuje vymezení konsorcia dodavatelů než označení „společnost“.

[2] KLEE, L. Stavební smluvní právo. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2015. 504 s., Str. 112.

[3] HENDRYCH, Dušan a kol. Právníký slovník. 3.vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2009. (autorem příspěvku je prof. Fiala)

[4] Komentář k § 1785 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanskému zákoníku, v platném znění, dostupný z právního informačního systému ASPI [cit. dne 16.9.2016].

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)